

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Præmittitur notabile discrimen inter reservata Pontifici, & Episcopis.
parag. 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

nus Delugo. In quam eandem rem sic
Castropalaus a Visio curiosa foemina, levis
tactus manus, & similes, tametsi iniqua, &
mortali intentione fiant, casus reservati non
erunt, quia ex malicia, quatenus mortalis est,
non prodit in externum actum. Hac enim
de causa exclusimus verba hereticali inten-
tione dicta, ex quibus, per se spectatis,
colligi haeresis non possit. Hac Castropa-
laus.

a Castrop.
de poen. d.
un. p. 15.
s. 3. n. 4.

*Non completa in eavatione, qua
reservantur.*

16. Si reserventur v. g. in castus, adu-
terium, homicidium, furtum, &c. non incur-
ret in reservationem ille, qui solum dicta
peccata attentaverit, vel inchoaverit. Ita
Sylvester Grassis, Henricus, quos citat, sequi-
tur, que b Castrop. Quare qui solum turpi-
ter tetigit alterius uxorem, eandemque est
amplexatus, vel osculatus. Qui solum per-
cussit, vel vulneravit, quamvis graviter. Qui
scalas apposuit, & arcam aperuit, ut furare-
tur, sed re ipsa non est furatus &c. peccatum
reservatum nunquam commisit. Ratio duci-
tur ex principio allato *nm. 2.* quia legi reserva-
tionis stricta est apponenda interpretatio, &
ided de peccato est intelligenda, quod abso-
lute compleverit in suo genere, qualis est
in castus, adulterium, furtum, &c. consum-
mata, non vero amplexus, oscula, vel furtum
attemptatum.

b Castrop. l.
c. 5. n. 3.

17. Hinc fit, ut in ejusmodi forma refer-
vandi non includatur ille, qui solum man-
dat, vel solum auxiliatur, vel solum consi-
lium dat: hi enim non dicuntur absolute
committere, seu complere illud peccatum,
cui, modis dictis, cooperatur.

Dixi in ejusmodi forma reservandi: Si enim
expresse reserventur similia attentata, vel
inchoata, non est dubium tunc etiam illa re-
servari. Sic in aliqua Religione reservatur
quicumque lapsus carnis externus, & sic
excommunicatio e lata contra percus-
sores Clericorum d, extenditur
ad mandantes & consi-
lium dantes, &c.

c. Si quis
suadente.
d. C. Ma-
ta de sen-
tent. Ex-
commu.

De Peccatis Summo Pontifici
Reservatis.

§. I.

*Pramittitur notabile discrimen inter
peccata reservata Pontifici,
& Episcopis.*

1. **C**asus Pontificii, hoc est, Summo
Pontifici reservati e semper adnexa
habent excommunicationem,
& quidem etiam ipsam reservatam. Nana li-
cet aliquando aliquod peccatum reservari
Pontifici, sine mentione Excommunicationis
legas in nonnullis decretis, tamen ea suffi-
cienter interpretatur partim Castropalaus f,
partim g Bossius, & h Floronus, qui omnes
concludunt, nullum esse casum Pontificium
Excommunicatione liberum.

c. Summ. d.
29. de
poen. sec.
c. alii
passim.

f. Castrop.
de poen. d.
15. s. 2.

g. Bossius
Tubil. d.
p. casu.
h. Floron.
de casu.
reserv. d.
n. 7.

2. At vero Casus Episcopales, hoc est, re-
servati Episcopis, non omnes Excommuni-
cationem adnexam habent, solent enim ab
ipsis reservari, & Casus nullam Excommuni-
cationem habentes, & item habentes.

3. Quares, quando asserimus Casus Ponti-
ficios habere adnexam Excommunicationem
reservatam, itane id intelligendum est, ut sola
Excommunicatio sit reservata, an etiam ipse
Casus, id est, an etiam ipsum delictum refer-
vatum sit?

Respondeo. Etiam ipsum delictum, quando
est affectum Excommunicatione. Id, quod
probat a Sanchez i, a posteriori. Nam si bo-
na fide absolvaris a tali delicto & ab Excom-
municatione reservata, v. g. (ab haeresi exter-
na) per Confessarium ex invincibili ignoran-
tia, putantem se illa absolvere posse, comperta
deinde carentia potestatis in eo Confessario,
non solum debes absolutionem Excommuni-
cationis petere, & obtinere ab habente Juris-
dictionem ad illam Excommunicationem ab-
solvendam, verum etiam debes, in omnium
sententia, ab eodem obtinere absolutionem
delicti haeresis, quia hoc non fuit directe ab-
solutum, sed propter bonam fidem solum in-
directe cum aliis peccatis a te expositis Con-
fessario. At si ipsum delictum non esset refer-
vatum, fuisset directe absolutum, & non indige-
ret nova directa absolutione. Ita Sanchez l. c.

i. Sanchez
ll. 2. tit.
cas. e. l.
n. 5.

5. Dixi

5. Dixi quando est affectum Excommunicationis; Nam si per ignorantiam quis nesciret huic peccato esse excommunicationem Pontificiam adnexam, vel ratione metus, a ut supra dixi adnexa de facto non esset, tunc illud delictum à te sic commissum non esset Pontifici reservatum, possitque absolvi per quemcunque Confessarium potentem absolvere à peccatis mortalibus. Ratio est, quia ex una parte huic, propter dictam ignorantiam, vel metum, nunquam fuit adnexa Excommunicatio, & ex alia Casus ipse non est reservatus Pontifici, nisi quando ut num. 1. diximus, est cum Excommunicatione conjunctus. b

5. Jam verò ex dato discrimine inter reservata Pontifici, & Episcopo, duæ suboritur alix differentix. Prima, quando Summus Pontifex, sive per Jubilæum, sive per quodlibet Privilegium, concedit Jurisdictionem alicui absolventi à Casibus Papalibus, concedit etiam facultatem absolventi Excommunicationes eidem Papæ reservatas; quia sicuti hæc duo, Casus, & Excommunicationes Papales, sunt semper adnexa, ita, concessa potestate ad unum ex ipsis, intelligitur concessa ad alterum.

6. At verò, quando Episcopus concedit Jurisdictionem absolventi à Casibus sibi reservatis, non intelligitur concedere Jurisdictionem absolventi ab Excommunicationibus sibi eidem reservatis, quia cum ipse habeat multos casus reservatos distinctos à reservatis Excommunicationibus, concessio pro illis non potest extendi ad has, neque contra, nisi aliud ex concessionis verbis, aliusve circumstantiis conjiçiat. Ita Bonacina, Barbosa, aliique ex communi sententia, quos habes apud Bossium. c

7. Secunda differentia. Si quando propter ignorantiam, vel propter metum cadentem in virum constantem, juxta supradicta, non incurrit aliquis Excommunicationem, dum patrat delictum Summo Pontifici reservatum, v. g. dum incidit in externam hæresim, poterit absolvi à quocumque simplici, seu communi Confessario, ut dixi num. 4. quia illud delictum, quandoquidem non habet adnexam Excommunicationem reservatam, non habetur, saltem ex usu Ecclesiæ, pro reservato, At non ita in delictis Episcopalis:

Tamburinus de Sacramentis.

Quamvis enim per ignorantiam, vel propter aliud, non incurras Excommunicationem, adhuc illud delictum ferè semper remanet reservatum; nec poterit à simplici Confessario absolvi, sed solum ab habente Jurisdictionem ad reservata, quia in Casibus Episcopalis non adest illud Ecclesiæ, quod non habeatur pro reservato illud delictum, cui non est adnexa Excommunicatio reservata Episcopalis, & quamvis hæc per ignorantiam vel metum, non incuratur, sic docent d. Suarius, aliique. Et ratio ulterior est, quia Episcopi aliquando, imò ferè semper, reservant ipsa delicta ratione ipsorum, & non ut facere solet Pontifex, ratione Excommunicationis, vel saltem reservationem, & Casum, & Excommunicationem.

8. Dixi ferè semper, nam, si quando ex verbis; vel circumstantiis constaret, delictum illud fuisse ab Episcopo reservatum, ratione Excommunicationis, tunc profecto eadem esset ratio, quæ est in Pontificiis, unde qui ob ignorantiam, vel ob aliud non contraheret hanc excommunicationem, nec contraheret dicti delicti reservationem.

9. Sed quid præsumendum, quando neque ex verbis, neque ex circumstantiis id colligi queat?

Respondeo, Præsumendum esse, reservationem ab Episcopo factam fuisse, ratione ipsius delicti, vel ratione, ut dictum est, utriusque immediatè, atque aded etiam casum esse immediatè reservatum. Ratio ducitur ex communiter contingentibus, quia scilicet hic est consuetus usus Episcoporum, qui in reservationibus suis; ad ipsa delicta ferè semper attendunt.

10. Quæres Primò, Si Summus Pontifex auferat censuram adnexam casui sibi reservato, remanetne ipse casus eidem Pontifici reservatus?

Respondeo. Probabile est non remanere reservatum, atque aded posse absolvi à communi Confessario. Ratio est, quam diximus num. 4. & 7. & quam rectè e notat Sanchez; c. Sanch. l. sicuti enim à principio, & veluti in fieri sunt simul casus, & Excommunicatio Pontifici reservata, ita in conservari, ut scilicet, remota Excommunicatione reservata, poterit illam absolvere, removeatur,

N &

a Supra c.
3. nu. 2.

b Suar. d.

29. de

pen. sec. 2.

Sanch. l. c.

Castrop. T.

1. r. d. 4.

Castrop. 3. ini-

pio citans

Bonac.

Vasq. Lay-

man, a-

lio, que.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

Castro. d.

1. r. d. 4.

& reservatio Casus, & data à Pontifice (ut supra etiam nos diximus num. 5.) facultate absolvendi pro tali Excommunicatione, censetur etiam data pro tali peccato, & contra.

11. Quod si idem casus esset Pontificius & Episcopalis, nempe sibi illud reservasset Pontifex; & ex propria sua Jurisdictione etiam Episcopus, (quod fieri, an liceat, infra insuebimus.) Remota per absolutionem Pontificis Excommunicatione à tali casu, remaneretne reservatus ipse Casus Episcopo? Respondeo. Si in rigore juris loquamur, remanere reservatum Episcopo, quia ubi plura Jura urgent, ut hic urget Jus Pontificis, & Jus proprium Episcopi, remisso uno, non intelligitur remissum, & aliud. At a Navarr. varus cum aliis docet, hodie usum, & consuetudinem interpretari, etiam sublatam esse Episcopalem reservationem. Ita etiam tenet Floronus, b citans Grassium, Henricquez, Homobonum. Mihi difficilis est, quæ credatur hæc consuetudo, quia raro peccatum reservatur idem ab Episcopis, quod à Pontifice, unde potuerit ejusmodi usus introduci.

a Navarr. in manu-
li c. 17. nu.
261. Ver.
Nono dico.
b Floron.
de Casib.
refer. p. p.
casu 2.
n. 13.

12. Idem dicerem, si quis esset excommunicatus excommunicatione Pontificia, & Episcopali de eadem re, neque enim absolutus ab Excommunicatione Pontificia, intelligereur absolutus ab Episcopali, quia existentibus duobus impedimentis, uno sublato, alterum non tollitur, ut colligitur ex Cap. c Tuarum, & ex l. si d Domus, licet intelligi etiam ab Episcopali, utu communi sic interpretante, doceat Raguccius, Naldus, aliique apud Dianam. Sed ego etiam de ejusmodi usu, propter rationem, à me modò dictam, valde dubito.

c Cap.
Tuarum
de autorit.
& usu
palli.
d L. si do-
mus ff. de
servit. V.
e Ragucc.
Haldus, a-
liique ap.
Dian. p. 5.
er. 9. re-
so. 60.
f Mox c. 6.
§. 1. n. 2.

13. Quæres Secundò. Quod dictum est, remota excommunicatione non remanere casum reservatum in Casibus Pontifici reservatis, proceditne etiam in Casibus illis Pontificis? qui cum ipsi Pontifici sint reservati, idem tamen Pontifex concessit, ut possint ab Episcopo absolvi, qualis est v. g. abortus fœtus animati, & alii quos mox fenumero.

Respondeo. Salvo meliore judicio, mihi videtur (nam apud neminem id lego) procederet, nam si nunc sunt quidem Casus Episcopales, ut ibidem dicam, sed per hujusmodi

concessionem non mutant reservationem, quam habent Pontificiam: quare solum sunt reservati, quando, (ut supra dictum est de casibus omnibus à Pontifice reservatis,) conjunctionem habent cum excommunicatione; unde, ea remota ob ignorantiam; vel ob metum, vel per Absolutionem, non remanebunt Casus reservati, sed poterunt absolvi à communi Confessario.

§. II.

Peccata, seu Excommunicationes Summo Pontifici reservata.

IN tres Classes ea distribuo. Prima continetur in Bulla Cœnæ. Secunda in quodam Decreto Clementis VIII. Tertia in Constitutionibus aliorum Pontificum.

Duarum priorum summam attuli in Opusculo g Methodi Confessionis. Tertiam habes apud h Filiucium, aliosque. Nolo ergo actum agere, sed ad magis necessaria progredior.

g In Opus-
Met. Conf.
l. 3. c. 7.
§. 4. h
n. 13.
h Filiu.
20. c. 9.
n. 213.
Castro.
Suar. Bo-
na. & su-
Duardus
Alter. Sa-
rus cum
de consue-
ris. & su-
centi alii

CAPUT VI.

De peccatis Episcopo reservatis.

§. I.

An in Jure sint aliqui Casus reservati Episcopis.

1. CERTum est, ab aliisque fatis probatum, nullum hodie de facto casum esse reservatum, in Jure, Episcopis, saltem, quia (ut notat Floronus i) consuetudine ita servetur. Lege k Suarium, aliosque. Eos igitur pro sua Diœcesi, quilibet Ordinarius reservare poterit, quos prudenter ad bonum suarum ovium expedire judicaverit: vel ii reservati etiam erunt Episcopis, quos de facto propria alicujus Diœcesis consuetudo reservavit.

h Flore.
p. de cas.
refer. c.
§. 2. m.
i Suar.
de peccat.
29. sec.
nu. 6.
Barb. de
potest. Ep.
all. §. 1. n.
2. Quoniam
Casus Summo Pontifici reservati, quos Summus Pontifex concessit, ut ii possint absolvi ab Episcopis, quale est ex Tridentino l omne delictum quomodocumque Pontifici reservatum, si sit occultum, & non deductum ad forum contentiosum, & qualis

2. Quoniam verò aliquot inveniuntur Casus Summo Pontifici reservati, quos Summus Pontifex concessit, ut ii possint absolvi ab Episcopis, quale est ex Tridentino l omne delictum quomodocumque Pontifici reservatum, si sit occultum, & non deductum ad forum contentiosum, & qualis